

Siniša Brlas
Miroslav Venus

PROJEKT

„Suradnjom do trijeznog suživota”

(provedba u 2022. i 2023. godini)

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“
Virovitičko-podravske županije

Ministarstvo
zdravstva

Naziv projekta:

„Suradnjom do trijeznog suživota“

Provoditelj:

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije

Partneri:

Udruženje klubova liječenih alkoholičara Slatina i Udruženje klubova liječenih alkoholičara „Virovitica“

Suradnici:

stručnjaci pojedinci

Projekt se provodi uz financijsku potporu Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske

Vrijeme provedbe projekta:

od 16. prosinca 2022. do 15. prosinca 2023. godine

Pripremili:

Siniša Brlas, prof. (voditelj projekta)

Prim. dr. sc. Miroslav dr. Venus (za nakladnika)

Nakladnik:

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije

Stručni recenzent:

Prof. dr. sc. Josip Burušić

Lektorica:

Nikolina Ljekaj, mag. philol. croat.

Virovitica, prosinac 2023.

Ministarstvo
zdravstva

Publikacija je tiskana uz financijsku potporu Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske u okviru projekta „Suradnjom do trijeznog suživota“. Ministarstvo zdravstva ne odgovara za sadržaj materijala.

Ciljevi projekta

Globalni cilj:

Osnaženi kapaciteti dionika za indiciranu prevenciju alkoholizma i alkoholom uvjetovanih poremećaja u Virovitičko-podravskoj županiji.

Specifični ciljevi:

1. Stručnjaci u dionicima dodatno motivirani i specifično educirani o važnosti intervencija usmjerenih suzbijanju posljedica štetnog djelovanja alkohola na zdravlje i ponašanje te o povezanosti pijenja alkohola i razvoja ovisnosti.
2. Liječeni alkoholičari osnaženi i motivirani u samozaštitnim ponašanjima osvješćivanjem rizika od pijenja alkoholnih pića i podrškom u samokontroli usmjerenoj izbjegavanju rizika.
3. Osnažena međusektorska suradnja u indiciranoj prevenciji i suzbijanju ovisnosti od alkohola između zdravstvenog sustava i organizacija civilnog društva u Virovitičko-podravskoj županiji.
4. Mobilizirani lokalni resursi kako bi se povećala svijest o važnosti očuvanja zdravlja.

Tijek provedbe aktivnosti

Prosinac 2022.

- Motiviranje dionika međusektorske suradnje za sudjelovanje u projektu i koordinacija suradnika za aktivnosti u projektu.

Siječanj 2023.

- **Uključivanje psihijatra u rad klubova liječenih alkoholičara**

Ovom su aktivnosti osnaženi stručni timovi i bolje kapacitirani za stručni rad s liječenim alkoholičarima uključivanjem psihijatra u neposredni rad klubova liječenih alkoholičara. Sudjelovanje psihijatra u radu klubova traje tijekom cjelokupnog vremena provedbe projekta.

- **Formiranje autorskog tima za rad na publikaciji za liječene alkoholičare i dogovaranje suradnje u vezi lekture, recenzije i izrade publikacije**

- **Priprema evaluacijskih instrumenata za praćenje procesa i ishoda projektnih aktivnosti**

Kreirani su izvorni evaluacijski instrumenti s kojima su upoznati provoditelji aktivnosti koji će ih i koristiti u provedbi aktivnosti tijekom provedbe projekta.

Siječanj – prosinac 2023.

- **Sudjelovanje psihijatra u radu klubova liječenih alkoholičara**

Psihijatrica Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije uključena je u neposredni rad klubova liječenih alkoholičara tijekom cjelokupnog trajanja projekta. Time su osnaženi kapaciteti partnera i motivirani dionici za proširenje mreže klubova u Virovitičko-podravskoj županiji.

Veljača – ožujak 2023.

- **Pisanje tekstova, lektura, recenzija, grafičko oblikovanje i tisak publikacije „Kako ne utopiti život i obitelj u alkoholu?“**

Izrađena je publikacija te je pripremljena za podjelu korisnicima (dostavljena je partnerima kako bi bila korištena u radu s članovima klubova liječenih alkoholičara). Autori tekstova su psiholozi, psihijatri, epidemiolog i pedagoginja, stručni je recenzent sveučilišni profesor društvenih i humanističkih znanosti, a lektorica je stručnjakinja za hrvatski jezik.

Ožujak – studeni 2023.

- **Supervizijske aktivnosti u vezi provedbe aktivnosti tijekom provedbe projekta**

Provoditelj je organizirao i proveo superviziju kao oblik stručne pomoći i podrške partnerima u provedbi aktivnosti.

Travanj 2023.

- **Obilježavanje Svjetskog dana borbe protiv alkoholizma**

Javnosti je uoči 1. travnja 2023. godine (Svjetski dan borbe protiv alkoholizma) predstavljena publikacija „Kako ne utopiti život i obitelj u alkoholu?“ te je u elektroničkom obliku dostupna na web stranici www.zzjzvpz.hr. Također je u medijskom prostoru objavljen i prigodni tekst o alkoholizmu kao javnozdravstvenom problemu.

- **Provedba edukacije stručnjaka**

U četvrtak 20. travnja 2023. godine provedena je edukacija dionika koji sudjeluju u liječenju alkoholičara. Edukacija je provedena u prostoru Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije. Sudjelovali su stručnjaci različitih dionika međusektorske suradnje, a edukatori su bili psihijatar Zoran Zoričić, epidemiolog Miroslav Venus i psiholog Siniša Brlas. Evaluirana je edukacija, dionici su kapacitirani znanjima, ekipirani i pripremljeni za provedbu stručnih postupaka s liječenim alkoholičarima.

Svibanj 2023.

- **Analiza evaluacije edukacije stručnjaka**

Nakon što je evaluirana edukacija stručnjaka pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi evaluacije. Rezultati ove analize dalje su u tekstu ove publikacije.

Lipanj 2023.

- **Strukturiranje polugodišnjeg izvještaja o projektu**

Nakon prvoga polugodišta provedbe aktivnosti kreiran je polugodišnji izvještaj o provedenim aktivnostima.

Srpanj 2023.

- **Podnošenje polugodišnjeg izvještaja o projektu**

Ministarstvu zdravstva podnesen je polugodišnji izvještaj o ostvarenim aktivnostima u prvom polugodištu provedbe projekta.

Studeni 2023.

- **Analiza evaluacija projektnih aktivnosti**

Rezultati evaluacijske analize prikazani su dalje u ovoj publikaciji u poglavlju o evaluaciji.

Prosinac 2023.

- **Vanjska evaluacija projekta**

Vanjsku je evaluaciju provodio sveučilišni profesor, stručnjak za metodologiju društvenih i srodnih istraživanja i projekata iz Instituta društvenih znanosti „Ivo Pilar“ u Zagrebu.

- **Izrada završne publikacije o projektu (pisanje, lektoriranje i recenziranje publikacije te grafičko oblikovanje i tisak)**

Na kraju provedbe aktivnosti u projektu izrađena je ova završna publikacija o projektu. Podaci o autorima, recenzentu i lektorici nalaze se u impresumu publikacije.

Evaluacija i supervizija aktivnosti

- a. **evaluacija edukacije stručnjaka provedena 20. travnja 2023. godine (N=26) izražena srednjom vrijednosti procjena na skali od 1 do 5**

	M
Potreba edukacije o alkoholizmu i prekomjernom pijenju alkohola	4,88
Organizacija edukacije	4,96
Količina dobivenih informacija u edukaciji	4,85
Razumljivost predavača	4,96
Zanimljivost predavača	5,00
Korisnost saznanja dobivenih u edukaciji za budući rad	4,77

- b. **supervizija**

Supervizijskim sastancima i razgovorima s članovima stručnih timova u partnerskim organizacijama koje su provodile aktivnosti u projektu postignuti su učinci stručne pomoći i podrške nositelja projekta u odnosu prema partnerima, što je dovelo do ujednačene kvalitete i bolje učinkovitosti u provedbi aktivnosti.

- c. **unutarnja sumativna evaluacija partnera**

Partneri su po završetku projekta na skali procjene od 1 do 5 ocjenama kao u školi ocijenili dolje navedeno:

UKLA „Virovitica“	1	2	3	4	5
Suradnja sa Zavodom za javno zdravstvo u provedbi projekta					X
Suradnja s liječnicom Zavoda za javno zdravstvo (suradnicom UKLA)					X
Moj osobni doprinos ciljevima projekta				X	
Motivacija liječenih alkoholičara za uključivanjem u rad UKLA			X		
Korist od iskustva u provedbi projekta za moj budući rad				X	

UKLA Slatina	1	2	3	4	5
Suradnja sa Zavodom za javno zdravstvo u provedbi projekta					X
Suradnja s liječnicom Zavoda za javno zdravstvo (suradnicom UKLA)					X
Moj osobni doprinos ciljevima projekta					X
Motivacija liječenih alkoholičara za uključivanjem u rad UKLA			X		
Korist od iskustva u provedbi projekta za moj budući rad					X

d. **evaluacija od strane liječenih alkoholičara**

Liječeni alkoholičari su od 1 do 5 ocjenama kao u školi procijenili dolje navedeno (iskazane su srednje vrijednosti njihovih procjena):

UKLA „Virovitica“ (N=19)	M
Zadovoljstvo sudjelovanjem u radu kluba liječenih alkoholičara (KLA)	4,32
Količina dobivenih informacija o štetnosti pijenja alkohola	4,53
Zadovoljstvo načinom na koji su liječeni od ovisnosti o alkoholu	4,37
Korist od uključivanja u KLA za njihovo liječenje	4,21
Zainteresiranost za sudjelovanjem u radu KLA i nakon završetka mjere	3,89

UKLA Slatina (N=3)	M
Zadovoljstvo sudjelovanjem u radu kluba liječenih alkoholičara (KLA)	3,0
Količina dobivenih informacija o štetnosti pijenja alkohola	4,67
Zadovoljstvo načinom na koji su liječeni od ovisnosti o alkoholu	3,33
Korist od uključivanja u KLA za njihovo liječenje	3,0
Zainteresiranost za sudjelovanjem u radu KLA i nakon završetka mjere	3,0

e. **vanjska evaluacija (vanjski evaluator je prof. dr. sc. Josip Burušić)**

Kao što je iz dostupnih izvještaja vidljivo, projektne aktivnosti su se odvijale kontinuirano tijekom cijele godine te su uključivale radnim planom predviđene aktivnosti. Provedene samoevaluacije potvrđuju izraženo zadovoljstvo uključenih osoba (prosječne ocjene se kreću od 4.77 do 5.00), što ukazuje na kvalitetnu pripremu i organizaciju projektnih aktivnosti. U konačnici, sve aktivnosti bi sinergijski trebale voditi postavljenom cilju, većem kapacitetu dionika za indiciranu prevenciju alkoholizma i alkoholom uvjetovanih poremećaja u Virovitičko-podravskoj županiji. Pored toga, očekivano je da će projekt pridonijeti većem kapacitetu i osposobljenosti stručnjaka, koji će biti izraženije motivirani i specifično educirani o važnosti intervencija usmjerenih suzbijanju posljedica štetnog djelovanja alkohola na zdravlje i ponašanje te o povezanosti pijenja alkohola i razvoja ovisnosti. Središnji sudionici projekta, liječeni alkoholičari, očekivano će biti osnaženi i motivirani u samozaštitnim ponašanjima osvješćivanjem rizika od pijenja alkoholnih pića i podrškom u samokontroli usmjerenoj izbjegavanju rizika. Na razini županije i ovim će projektom biti povećana međusektorska suradnja u indiciranoj prevenciji i suzbijanju ovisnosti od alkohola između zdravstvenog sustava i organizacija civilnog društva u Virovitičko-podravskoj županiji, što će voditi kvalitetnom i boljem korištenju svih lokalni resursi kako bi se povećala svijest o važnosti očuvanja zdravlja.

Aktivnosti partnera

U provedbi ovoga projekta sudovi su upućivali osuđenike na provedbu mjera liječenja od ovisnosti o alkoholu u Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, a iz Zavoda su ovi klijenti upućeni i na održavanje apstinencije u teritorijalno nadležne klubove liječenih alkoholičara (partnerske organizacije). Zavod za javno zdravstvo provodio je izvanbolnički tretman i liječenje, a klubovi liječenih alkoholičara uključili su liječene alkoholičare u sustav grupe samopomoći s ciljem indicirane prevencije i dugotrajnijeg održavanja apstinencije. Partneri u ovome projektu pratili su proces održavanja apstinencije, specifično educirali liječene alkoholičare, uručili im publikaciju „Kako ne utopiti život i obitelj u alkoholu?“ te pomagali liječenim alkoholičarima da evaluiraju ove aktivnosti.

Zaključno o ostvarenim ciljevima projekta

Slijedom provedene cjelovite evaluacije aktivnosti u projektu može se zaključiti da su osnaženi kapaciteti dionika za indiciranu prevenciju alkoholizma i alkoholom uvjetovanih poremećaja u Virovitičko-podravskoj županiji. Stručnjaci koji provode aktivnosti s liječenim alkoholičarima dodatno su motivirani i specifično educirani o važnosti intervencija usmjerenih suzbijanju posljedica štetnog djelovanja alkohola na zdravlje i ponašanje te o povezanosti pijenja alkohola i razvoja ovisnosti. Liječeni alkoholičari osnaženi su i motivirani u samozaštitnim ponašanjima osvješćivanjem rizika od pijenja alkoholnih pića i podrškom u samokontroli usmjerenoj izbjegavanju rizika. Osnažena je i proširena međusektorska suradnja u indiciranoj prevenciji i suzbijanju ovisnosti od alkohola između zdravstvenog sustava i organizacija civilnog društva te su mobilizirani i novi lokalni resursi (novi klubovi liječenih alkoholičara) u Virovitičko-podravskoj županiji, ali su specifično informirani i građani kako bi se povećala svijest o važnosti očuvanja zdravlja. Stoga se procjenjuje da je projekt u cijelosti ostvario očekivanja koja su postavljena u formi ciljeva projekta.

Izvadak iz stručne recenzije publikacije

Publikacija donosi ključne informacije o organizaciji i provedbi projekta „Suradnjom do trijeznog suživota“ tijekom 2022. i 2023. godine. Sam projekt provodi Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije kao nositelj, uz partnere Udruženje klubova liječenih alkoholičara Slatina i Udruženje klubova liječenih alkoholičara „Virovitica“, te suradnike, a tijekom 2022. i 2023. godine proveo je dionicu projekta „Suradnjom do trijeznog suživota“. (...) Publikacija je strukturirana kao sažeto projektno izvješće te prikazuje opće i specifične projekte ciljeve, tijekom odvijanja projektnih aktivnosti kroz mjesece provedbe te donosi informacije o evaluaciji projektnih aktivnosti. Pisana je jasno, pregledno te pruža dovoljnu količinu informacija potrebnu za detaljniji uvid u samu organizaciju i provedbu projektnih aktivnosti. (...)

Prof. dr. sc. Josip Burušić

PROJEKT

„Suradnjom do trijeznog suživota”

(provedba u 2022. i 2023. godini)

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“
Virovitičko-podravske županije

Ministarstvo
zdravstva